

แบบฟอร์ม
กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
ตำบลบางชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรตำบลบางชนะ ได้ดำเนินการผ่านกระบวนการจัดเวทีชุมชนระดับหมู่บ้าน ซึ่งได้ประสานและใช้ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ด้านกายภาพ ด้านชีวภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม มาวิเคราะห์ข้อมูลตามความต้องการของชุมชน การสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบในการวางแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ซึ่งได้รับความร่วมมือด้วยดี จากคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร สมัชชากองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีส่วนร่วม ในการนำเสนอข้อมูลทั้งหมด จนเกิดเป็นแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล เพื่อเป็นแนวทางเลือกให้แก่เกษตรกรที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ของตนเอง ทั้งในด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม และนำไปใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานต่อไป

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบางชนะ
สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๘
๑.๒ อาณาเขต	๘
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๙
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๙
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๑๐
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๑๐
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	
๓.๑ ฤดูกาล	๑๒
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๑๒
๔. เส้นทางคมนาคม	
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๑๕
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๑๕
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๖
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๖
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๗

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๘
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๙

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	
๑.๑ เกษตรกร	๒๐
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๒๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรตำบลบางชนะ	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลบางชนะ	
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๒๖
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๖
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๗
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๒
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๓๓
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๓
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๓
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๔
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๓๕
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๗
บรรณานุกรม	๓๘

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๙
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๙
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๑๐
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๑๒
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๑๔
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๖
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๗
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๗
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๑๗
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๗
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๙
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๙
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๙
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๒๐
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๒๐
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๒๑
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๒๑
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๒๑
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๒๒
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๓
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒๓
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๓
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๓
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๓
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๔
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๔
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๕
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน	๒๖
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตปาล์มน้ำมัน	๒๗
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๗
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๓๓
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๓
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๓
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าปาล์มน้ำมัน ตำบลบางชนะ อำเภอมือสุมะรุธานี	๓๔
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๕
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๗

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบลบางชนะ	๘
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลบางชนะ	๑๐
๓	แผนที่แสดงความลาดชันตำบลบางชนะ	๑๐
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลบางชนะ	๑๑
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลบางชนะ	๑๘
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน.	๒๖
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง)	๒๗
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๗
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๒
๑๐	แสดงวิธีการตลาดตำบลบางชนะ	๓๓

ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลตัวกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลบางชนะ ตั้งห่างจากอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประมาณ ๘ กิโลเมตร สถานที่ตั้งมีลำคลองเป็นจำนวนมาก สองฝั่งคลองมีต้นจากขึ้นเต็มทั้งสองฝั่ง การคมนาคมได้ทั้ง ทางบกและทางน้ำ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๘,๐๖๒ ไร่

๑.๒. อาณาเขต

ตำบลบางชนะ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

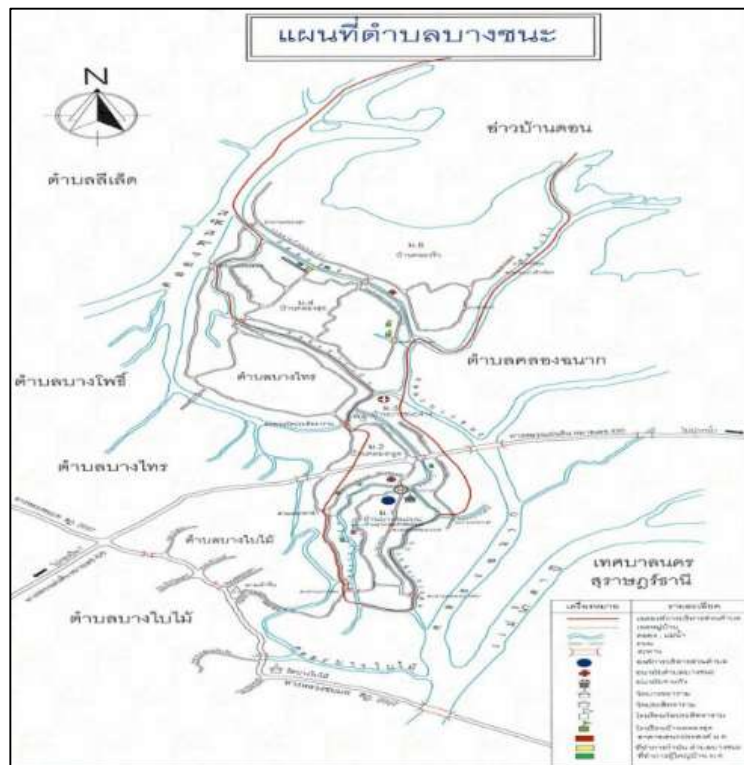
ทิศเหนือ ติดต่อกับ อ่าวบ้านดอน และตำบลคลองฉนาก อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

พิกัดได้ ติดต่อกับ ตำบลบางโป้ง อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลคลองฉนาก อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบางไทร และตำบลบางไผ่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

แผนที่แสดงขอบเขตตำบลบางชนะ

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลบางชนะ
(ที่มา : แผนที่ตำบลบางชนะ พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การแบ่งเขตการปกครองของตำบลบางชนะ แบ่งออกเป็น ๕ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านบางชนะบน

หมู่ที่ ๒ บ้านคลองกรูด

หมู่ที่ ๓ บ้านบางชนะล่าง

หมู่ที่ ๔ บ้านคลองสุข

หมู่ที่ ๖ บ้านคลองรีว

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลบางชนะ

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์
๑	บ้านบางชนะบน	นายนายสุรสิทธิ์ บำรุงพล	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑	๐๙๕-๐๒๕๑๙๓๔
๒	บ้านคลองกรูด	นายณรวิชัย สมุทรเก่า	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒	๐๙๐-๘๖๙๓๘๓๖
๓	บ้านบางชนะล่าง	นายวิสิทธิ์ จิตต์จำนงค์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓	๐๘๐-๑๖๔๑๓๘๒
๔	บ้านคลองสุข	นายชิษณุพงศ์ โอทอง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔	๐๙๐-๙๒๘๙๙๙๘
๖	บ้านคลองรีว	จ.ต.รักษะเพิ่ม เวชวัฒน์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖	๐๖๓-๕๒๕๙๖๗๙

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลบางชนะ, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒ สรุปขอบเขตการปกครอง ตำบลบางชนะ

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
๑	บ้านบางชนะบน		๑๑๙
๒	บ้านคลองกรูด		๖๔
๓	บ้านบางชนะล่าง		๕๒
๔	บ้านคลองสุข		๑๘๗
๖	บ้านคลองรีว		๑๓๙
รวม		๘,๐๖๒.๐๐	๕๖๑

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลบางชนะ, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ตำบลบางชนะ เป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำไหลผ่าน น้ำท่วมถึงตลอดปี เพราะอยู่ใกล้ทะเล มีทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม

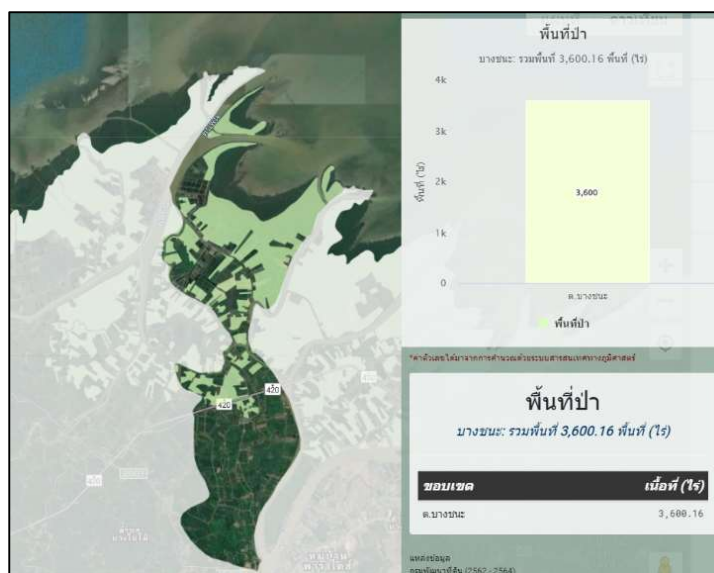
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ภูเขา ในพื้นที่ตำบลบางชนะไม่มีภูเขา

ป่าไม้ ลักษณะโดยทั่วไปของตำบลบางชนะ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มี

รูปร่างเป็นแนวทอดยาว จากทิศเหนือลงมาทางทิศใต้ โดยมีคลองเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างหมู่บ้าน และตำบล สภาพโดยทั่วไป เป็นที่ราบลุ่มมีน้ำท่วมขัง มีอิทธิพลของน้ำทะเลหนุน ขึ้นลงตาม สภาพน้ำขึ้นและน้ำลงของน้ำทะเล มีป่าชายเลนบริเวณติดกับบริเวณอ่าวบ้านดอน โดยพื้นที่ป่าประมาณ ๓,๖๐๐ ไร่

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลบางชนะ

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลบางชนะ

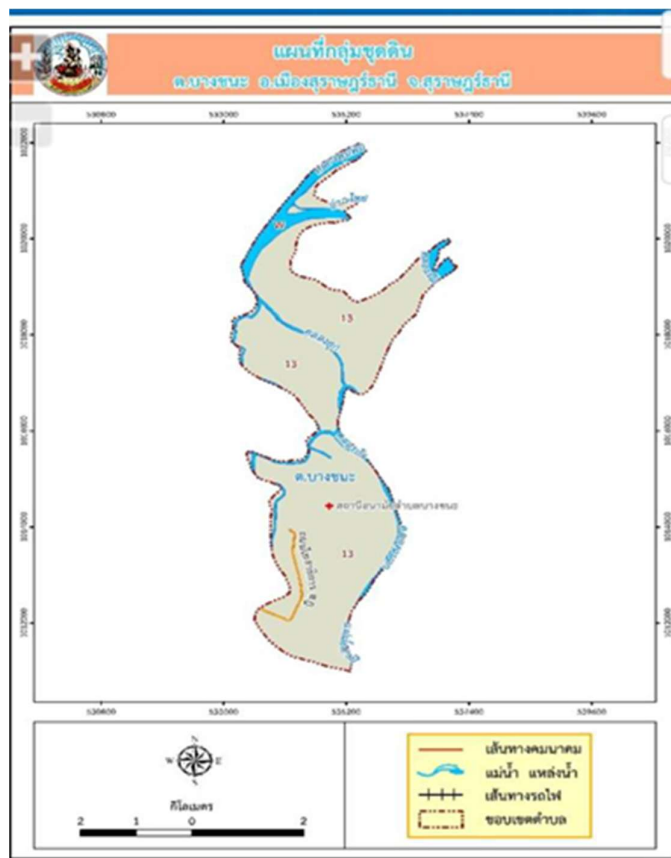
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ตำบลมะขามเตี้ยพื้นที่ส่วนใหญ่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลาดชันปานกลาง โดยมีความลาดชันอยู่ในช่วงประมาณ (๐-๒๐) เปอร์เซ็นต์ ลักษณะดินเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทราย และดินเหนียว กรมพัฒนาที่ดิน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง (Floodplain) และที่ราบสลับกับเนินเขาน้อย ข้อมูลสรุปพื้นที่ความลาดชัน ลักษณะภูมิประเทศ: ความลาดชันค่อนข้างต่ำถึงปานกลางความลาดชัน: (๐-๒๐%) ความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ที่ดิน: พื้นที่ส่วนใหญ่เหมาะสำหรับการทำเกษตรกรรม, พื้นที่ราบเหมาะสำหรับที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรม พื้นที่ดังกล่าวเหมาะสำหรับการจัดการที่ดินโดยการใช้เทคโนโลยีลดต้นทุนการผลิตและปรับปรุงบำรุงดิน

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดินเปรี้ยว ดินเค็ม ประมาณ ๗๕% ดินลูกรัง ประมาณ ๑๕% ดินเหนียว ประมาณ ๑๐% เนื่องจากพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มตื้นน้ำทะเลท่วมถึงตลอด ดินจึงไม่เหมาะที่จะทำการเพาะปลูกพืช ดินเปื่อยกฏิกริยาของดินจะเป็นกลางถึงเป็นด่าง แต่ถ้าดินอยู่ในสภาพแห้งจะมีปฏิกิริยาเป็นกรดมาก

ภาพที่ ๓ แสดงกลุ่มชุดดินตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘)

กลุ่มชุดดิน ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นกลุ่มชุดดินที่ ๑๓ พื้นที่ ๙๖๖๖.๒๕ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๓

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเลนเค็มชายทะเลที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล พบในบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง และบริเวณชะวากทะเล เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวมาก เป็นดินเลนละเอียด มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีดำปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแกหรือสีเทาปนเขียว และพบเศษซากพืชปะปนในดินเป็นจำนวนมาก เป็นดินที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ตามปกติเมื่อดินเปียก ค่าปฏิกริยาดินจะเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง แต่เมื่อมีการระบายน้ำออกไปหรือทำให้ดินแห้ง สารประกอบกำมะถันจะแปรสภาพปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา ทำให้ดินเป็นกรดจัดมาก ค่าปฏิกริยาดินจะลดลงจนเป็นกรดรุนแรงมาก กลุ่มชุดดินนี้จัดเป็นดินเค็มที่มีกรดแฝงอยู่

การใช้ประโยชน์

พืชพรรณตามธรรมชาติเดิมเป็นป่าชายเลนขึ้นปกคลุม แต่ในปัจจุบันมีพื้นที่เป็นจำนวนมากที่ตัดแปลงมาใช้นานากุ้ง เลี้ยงปลา หรือทำนาเกลือ การทำนากุ้งหรือเลี้ยงปลา ถ้าไม่มีการจัดการที่เหมาะสม ผลผลิตมักลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเกิดกรดและการเกิดสารพิษบางอย่าง เป็นต้น

ปัญหา

ดินเลนเค็มที่มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำวัน มีศักยภาพก่อให้เกิดดินกรดกำมะถัน เกิดก๊าซพิษไข่เน่า และก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นอันตรายต่อพืช มีความสามารถในการทรงตัวของดินพืชต่ำมาก ทำให้พืชล้มง่าย เมื่อดินแห้งจะแปรสภาพเป็นดินกรดกำมะถันและเค็ม และมีน้ำทะเลท่วมเป็นประจำทุกวัน

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศ มีลักษณะอากาศร้อนชื้น มีฝนตกตลอดทั้งปี ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งเกิดบริเวณทะเลอันดามันบ้างเป็นครั้งคราว เนื่องจากมีแนวเทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาภูเก็ต และเทือกเขาถนนธงชัยขวางกั้นระหว่างประเทศไทยกับพม่า ทำให้ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ปกติจะมีแหล่งกำเนิดบริเวณทะเลจีนใต้และอ่าวไทย ทำให้ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทย และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย

๓.๒ ฤดูกาล

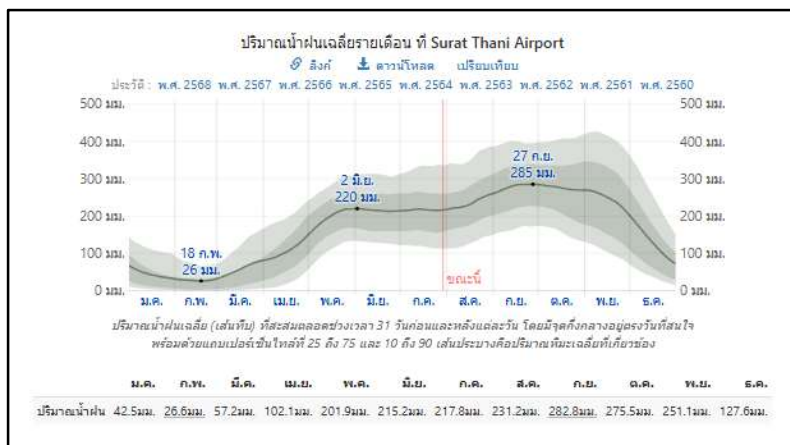
ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนฤดู ระยะนี้เป็นช่วงว่างของลมมรสุม หลังจากสิ้นสุดมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิจะเริ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย และยังมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคใต้เป็นระยะๆ ต่อจากนั้นจนถึงเดือนพฤศจิกายนซึ่งเป็นระยะแรกที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้จะยังคงมีฝนชุกต่อเนื่องจนถึงเดือนธันวาคมฝนจึงเริ่มลดลง

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลงทั่วไปและมีอากาศหนาวเย็นเป็นครั้งคราว โดยอุณหภูมิลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมและมกราคม

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๖๙.๒๙ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนพฤศจิกายน ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณ ๒๖.๖๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนกันยายน โดยมีปริมาณ ๒๘๒.๘๐ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๔)

ภาพที่ ๔ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๙ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๘
(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)
ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ.๒๕๖๗

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝน(มม.)
๑	มกราคม	๔๒.๕๐
๒	กุมภาพันธ์	๒๖.๖๐
๓	มีนาคม	๕๗.๒๐
๔	เมษายน	๑๐๒.๑๐
๕	พฤษภาคม	๒๐๑.๙๐
๖	มิถุนายน	๒๑๕.๒๐
๗	กรกฎาคม	๒๑๗.๘๐
๘	สิงหาคม	๒๓๑.๒๐
๙	กันยายน	๒๘๒.๘๐
๑๐	ตุลาคม	๒๗๕.๕๐
๑๑	พฤศจิกายน	๒๕๑.๑๐
๑๒	ธันวาคม	๑๒๗.๖๐
	รวม	๒๐๓๑.๕๐
	เฉลี่ย/ปี	๑๖๙.๒๙

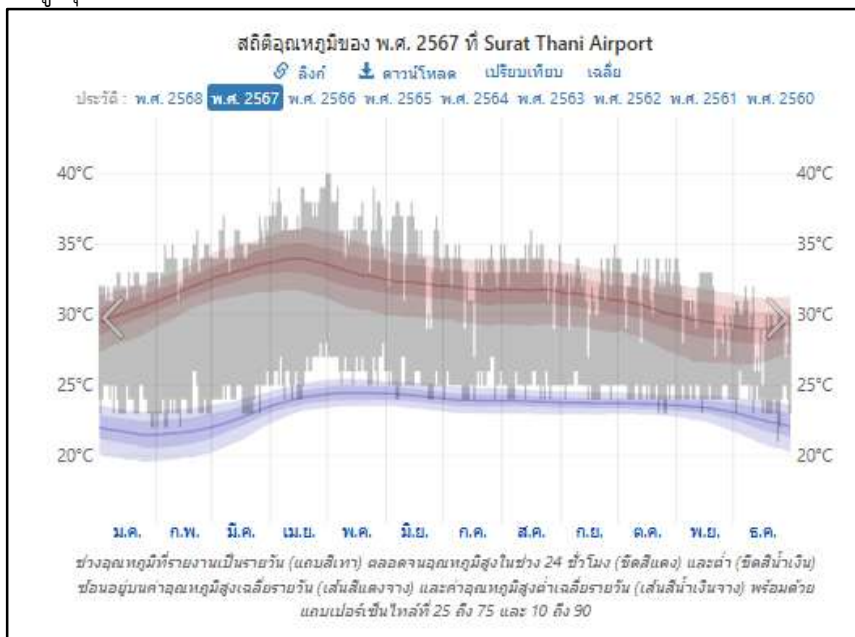
(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ฤดูร้อนมีลักษณะ สั้น ร้อน และมีแดดครึ้ม ฤดูหนาวมีลักษณะ สั้น อุ่น และมีเมฆเป็นส่วนมาก และร้อนและไม่มีลมและมีหยาดน้ำฟ้าตกมาก ตลอดปี ในระยะเวลาหนึ่งปี โดยทั่วไป อุณหภูมิจะเปลี่ยนแปลงในช่วงตั้งแต่ ๒๒ องศาเซลเซียส ถึง ๓๔ องศาเซลเซียส และน้อยมากที่จะอยู่ต่ำกว่า ๒๐ องศาเซลเซียส หรือสูงกว่า ๓๖ องศาเซลเซียส คะแนนชายหาด/สรวายน้ำแสดงว่าเวลาที่ดีที่สุดของปีที่น่าไปเที่ยว สุราษฎร์ธานี เพื่อเพลิดเพลินกับกิจกรรมในช่วงอากาศร้อนคือ ตั้งแต่ช่วงกลาง ธันวาคม ถึงกลางเดือนมีนาคม

ฤดูกาลที่ร้อนมีระยะเวลา ๒.๔ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ถึงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันสูงกว่า ๓๓°C เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดของปีใน สุราษฎร์ธานี คือ เมษายน โดยมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๓๔°C และต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๔°C

ฤดูกาลที่เย็นมีระยะเวลา ๒.๓ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๑๒ มกราคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันต่ำกว่า ๓๐°C เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดของปีใน สุราษฎร์ธานี คือ ธันวาคม โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๓°C และสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๙°C (ตารางที่ ๓)

ภาพที่ ๕ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ปี พ.ศ.๒๕๖๘

(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

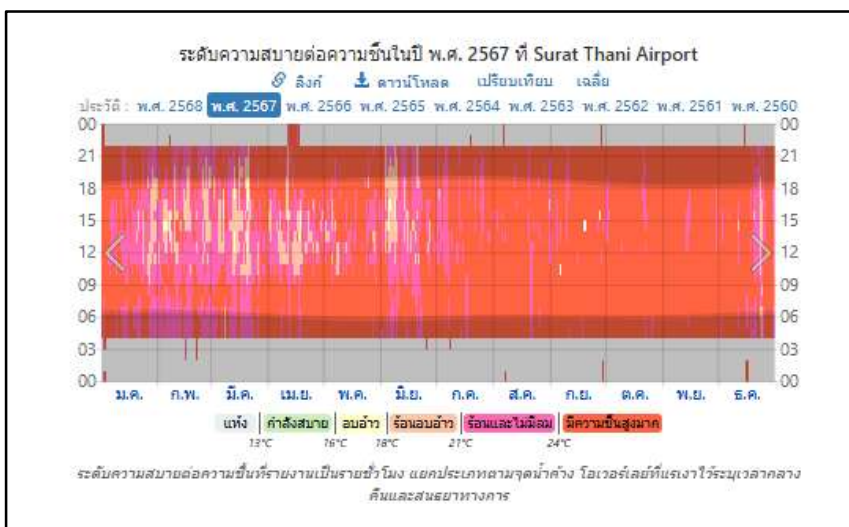
เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๒๒	๓๐	๒๖
กุมภาพันธ์	๒๒	๓๒	๒๖
มีนาคม	๒๓	๓๓	๒๘
เมษายน	๒๔	๓๔	๒๘
พฤษภาคม	๒๔	๓๓	๒๘
มิถุนายน	๒๔	๓๒	๒๗
กรกฎาคม	๒๔	๓๒	๒๗
สิงหาคม	๒๔	๓๒	๒๗
กันยายน	๒๔	๓๑	๒๗
ตุลาคม	๒๔	๓๑	๒๖
พฤศจิกายน	๒๓	๓๐	๒๖
ธันวาคม	๒๓	๒๙	๒๖

(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

ความชื้น

ค่าระดับความสบายต่อความชื้นที่จุดน้ำค้างเนื่องจากเป็นตัวกำหนดว่า เหงื่อจะระเหยออกจากผิวหนังเพื่อให้ร่างกายเย็นลงหรือไม่ จุดน้ำค้างที่ต่ำทำให้รู้สึกแห้งกว่า ส่วนจุดน้ำค้างที่สูงขึ้นจะทำให้รู้สึกชื้นมากกว่า สิ่งที่แตกต่างจากอุณหภูมิคือ โดยทั่วไปอุณหภูมิในตอนกลางคืนและกลางวันจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จุดน้ำค้างมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงได้ช้ากว่า ดังนั้นขณะที่อุณหภูมิอาจลดลงในตอนกลางคืน แต่โดยทั่วไปแล้ว ช่วงกลางวันที่ยอบอ้าวจะตามด้วยช่วงกลางคืนที่ยอบอ้าวเช่นกัน

ระดับความชื้นที่รับรู้ที่ Surat Thani Airport เมื่อวัดเป็นร้อยละของเวลาที่ระดับความสบายต่อความชื้นคือ ร้อนอบอ้าว หรือร้อนและไม่มีลม หรือมีความชื้นสูงมาก ไม่แปรเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญตลอดระยะเวลาทั้งปี โดยยังคงอยู่ภายในช่วง ๑ % ของ ๙๙ % ตลอดเวลา

ภาพที่ ๖ แสดงค่าความชื้นในรอบ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ ทางบก

๑. ถนนลาดยาง ๔ สาย
๒. ถนนดินลูกรัง หินคลุก จำนวน ๕ สาย
๓. ถนนแยกจากถนนอำเภอเมือง – ตำบลลีเล็ด อำเภอ พุนพิน ผ่านตำบลบางชนะไปถึงหมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔ ตำบลบางชนะ

๔. ถนนแยกจากถนนสายที่ ๑ ผ่านหมู่ที่ ๑ ถึงวัดบางขาราม

๔.๒ ทางน้ำ

การคมนาคมในตำบลบางชนะ ส่วนใหญ่จะใช้ลำคลองติดต่อกันได้ทุกหมู่บ้าน และตำบลใกล้เคียงจะมีแม่น้ำ ลำคลอง เชื่อมโยงถึงกัน สะดวกในการขนส่งสินค้า ผลผลิตทางการเกษตร และเดินทางมาติดต่อที่อำเภอหรือติดต่ออื่น ๆ จะ ใช้เรือเป็นพาหนะ นอกจากนี้ยังมีเรือโดยสารจากท่าเทียบเรือเทศบาล ผ่านตำบลบางชนะ คลองฉนาก บางไทร โดยวิ่งวันละ ๒ เที่ยว นอกจากนี้ยังมีเรือยนต์ทางยาวรับจ้างตลอดทั้งวัน ตำบลบางชนะมี ๒ หมู่บ้านที่ต้องใช้เรือเป็นยานพาหนะในการเดินทางคือ หมู่ที่ ๔ และ ๖

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

- ไม่มี -

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

- ไม่มี -

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
-	-	-	-	-	-	-	-

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลบางชนะ, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
-	-	-	-	-

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลบางชนะ, พ.ศ. ๒๕๖๘)

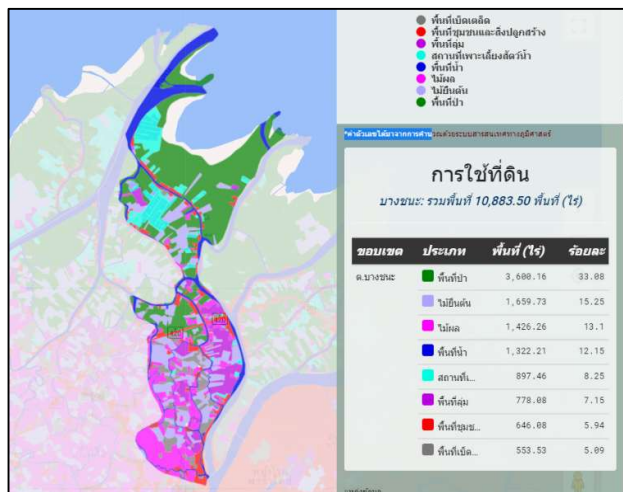
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตำบลบางชนะ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นจำนวน ๑,๖๕๙.๗๓ ไร่ ร้อยละ ๑๕.๒๕ รองลงมาคือ ไม้ผล จำนวน ๑,๔๒๖.๒๖ ไร่ ร้อยละ ๑๓.๑ และพื้นที่สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๘๙๗.๔๖ ไร่ ร้อยละ ๘.๒๕

ตารางที่ ๖ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลบางชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

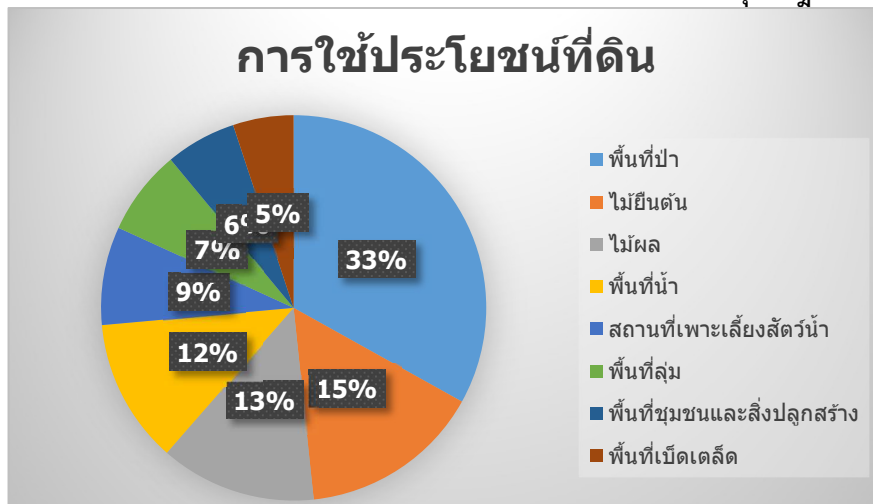
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๓๖๐๐.๑๖	๓๓.๐๘
ไม้ยืนต้น	๑๖๕๙.๗๓	๑๕.๒๕
ไม้ผล	๑๔๒๖.๒๖	๑๓.๑
พื้นที่น้ำ	๑๓๒๒.๒๑	๑๒.๑๕
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๘๙๗.๔๖	๘.๒๕
พื้นที่ลุ่ม	๗๗๘.๐๘	๗.๑๕
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๖๔๖.๐๘	๕.๙๔
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๕๕๓.๕๓	๕.๐๙

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลบางชนะ อำเภอมืองสุราษฎร์ธานี

กราฟวงกลมแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลบางชนะ อำเภอมืองสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๙ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลบางชนะ

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘.)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ด้านการเกษตร

ประชากรตำบลบางชนะ มีพื้นที่ถือครองเพื่อทำการเกษตรทั้งหมด จำนวน ๘๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๐ ของพื้นที่ทั้งหมด (๘,๐๖๒ ไร่) มีการปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว มีครัวเรือนเกษตรกรจำนวน ๘๗ ครัวเรือน โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

ตำบลบางชนะพื้นที่การเกษตรมีน้อย เนื่องจากดินไม่เหมาะสมในการปลูกพืช เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพทำประมง พืชหลักมีเพียง ๒ ชนิด คือ ปาล์มน้ำมัน และมะพร้าว

ตารางที่ ๓ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจ และจำนวนครัวเรือนเกษตรกรตำบลบางชนะ

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ถือครอง การเกษตร ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตรจริง (ไร่)		
				มะพร้าว	ปาล์มน้ำมัน	รวม
๑	บ้านบางชนะบน	๓๒	๓๐๔	๑๑๑	๑๙๓	๓๐๔
๒	บ้านคลองกรด	๒๐	๑๔๐	๔๔	๙๔	๑๓๘
๓	บ้านบางชนะล่าง	๑๔	๑๐๘	๒๔	๘๑	๑๐๕
๔	บ้านคลองสุข	๑๒	๒๑๓	๕๕	๑๕๔	๒๐๙
๖	บ้านคลองรีว	๙	๖๖	๑๕	๕๑	๖๖
รวม		๘๗	๘๓๑	๒๔๙	๕๗๓	๘๒๒

หมายเหตุ ครัวเรือนเกษตรกร หมายถึง ครัวเรือนที่มีอาชีพทำการเกษตร

ที่มา : ระบบข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๘ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๘ ของตำบลบางชนะ

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)
บางชนะ	๑๓๗	ไก่พื้นเมือง	๓,๐๗๙
		ไก่ไข่	๕๑
		เป็ดเทศ	๕๑๖

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

- ด้านประมงตำบลบางชนะ ประชาชนประกอบอาชีพส่วนใหญ่คือประมง ได้แก่ ประมงชายฝั่ง เลี้ยงปลาในกระชัง บ่อดิน ทั้งนี้ การประกอบอาชีพยังต้องพึ่งพาธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากอาชีพโดยส่วนใหญ่ของ ตำบลบางชนะ คือ อาชีพประมง รายได้ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ฉะนั้นก่อนที่ชาวบ้านจะออกเรือประมงนั้นจะต้องดูหลายเรื่องทางภูมิศาสตร์ประกอบกัน จึงถือได้ว่าชาวบ้านในตำบลจะมีความรู้ในเรื่องนี้เป็น สำคัญ นอกจากอาชีพประมงและอาชีพภาคเกษตรกรรมแล้วยังมีอาชีพค้าขายและรับจ้าง ซึ่งอาชีพ ค้าขายก็เป็นการนำสินค้าจากการประมงไปขายยังท้องตลาดในตัวเมือง และขายสินค้าอุปโภคบริโภคภายใน ตำบล ส่วนอาชีพรับจ้างจะเป็นการออกไปในตลาดในตัวเมืองเป็นส่วนใหญ่ ทั้งรับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัท ห้างร้านต่าง ๆ

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
บางชนะ	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

-ไม่มี-

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรื้อนและประชากร

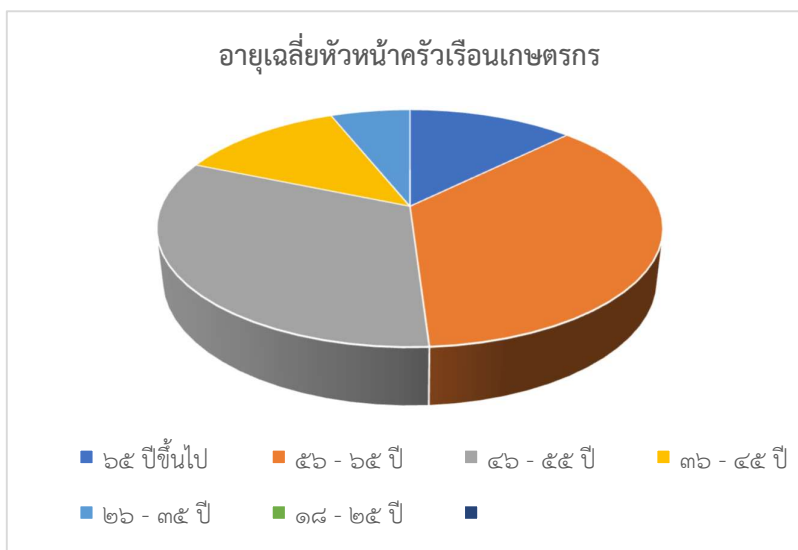
ตำบลบางชนะ มีครั้วเรื้อนเกษตรกร จำนวน ๘๗ ครั้วเรื้อน โดยมีหัวหน้าครั้วเรื้อนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๓๙ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๓ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๔ และอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงหัวหน้าครั้วเรื้อนจำแนกตามอายุ ตำบลบางชนะ

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรื้อน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑๐	๑๑.๔๙
๕๖ - ๖๕ ปี	๓๙	๔๔.๘๓
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๕	๒๘.๗๔
๓๖ - ๔๕ ปี	๘	๙.๑๙
๒๖ - ๓๕ ปี	๕	๕.๗๕
๑๘ - ๒๕ ปี	๐	๐
รวม	๘๗	๑๐๐

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงหัวหน้าครั้วเรื้อนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๑๓ แสดงหัวหน้าครั้วเรื้อนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลบางชนะ

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

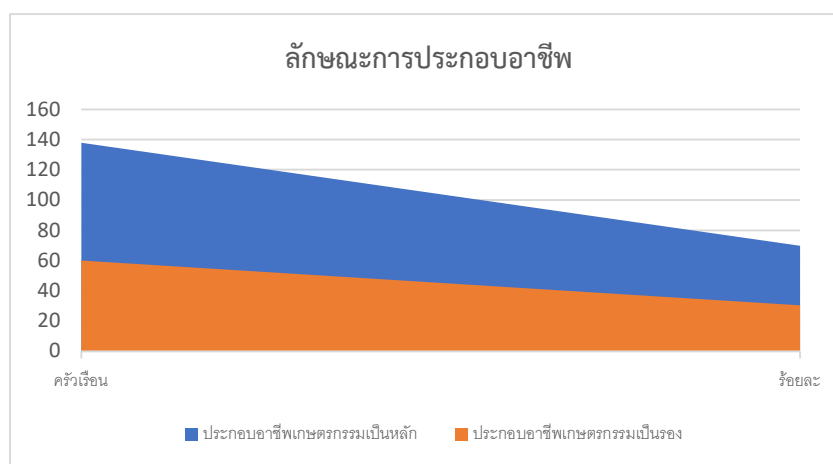
ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๖๑ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๑๑ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒๖ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๙

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๖๑	๗๐.๑๑
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๖	๒๙.๘๙

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๑๔ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลบางชนะ

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งหมด เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๘๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลบางชนะ

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๘๗	๑๐๐
อื่น ๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ไม่มีเอกสารสิทธิ์)	-	-
เช่า	-	-

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง)

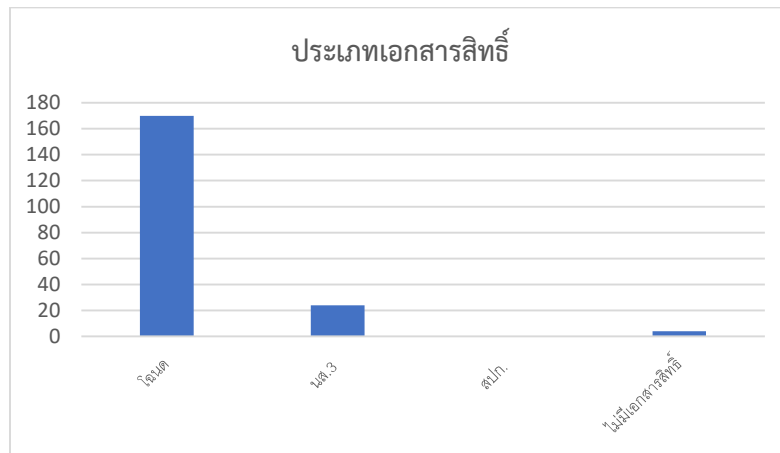
เกษตรกร ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ ประเภทโฉนด จำนวน ๕๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๘๒ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท นส.๓ จำนวน ๒๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๙ และ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบางชนะ

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	นส.๓ ทุกประเภท	สปก. ทุกประเภท	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๕๙	๒๔	๐	๔	๘๗

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์

ภาพที่ ๑๖ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบางชนะ

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๕ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๓ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๐ กลุ่ม สมาชิก ๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๐ แห่ง สมาชิก ๐ ราย สหกรณ์จำนวน ๐ แห่ง สมาชิก ๐ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๐ กลุ่ม สมาชิก ๐ ราย

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลบางชนะ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มส่งเสริม		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุว		วิสาหกิจ		สหกรณ์		กลุ่ม	
กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๑	๑๕	๑	๑๓	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐

ที่มา : ข้อมูลสรุปผลการดำเนินการกลุ่มองค์กรเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ปี ๒๕๖๘ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑๗๕
เครื่องดื่ม	๒๘
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๑
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๔๖
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๒๑
รวม	๒๘๑

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มสตรีจากใจบางชนะ	๒	บางชนะ	๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรผลิตเครื่องแกงตำบลบางชนะ	๒	บางชนะ	๑๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
- ไม่มี -	-	-	-

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย ๑ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลบางชนะ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
					กษ.	ปศุสัตว์	ปฏูป	
๐	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐

ที่มา : บัญชีศูนย์เครือข่ายของ ศพก.อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี, ๒๕๖๘.

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๑ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวน ๕ ราย หมอดินอาสา ๕ ราย อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลบางชนะ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครู บัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุ สัตว์	หมอ ดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๐	๐	๐	๓	๕	๕	๐	๐	๐

ที่มา : ฐานข้อมูลอาสาสมัครหมู่บ้าน สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัด สุราษฎร์ธานี มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านตำบลบางชนะ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
๑	นางเพลินตา วงศ์กรด	๙/๓ หมู่ ๒ ตำบลบางชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ที่มา : ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน, สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานตำบลบางชนะ

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายกรีธา รัตนวุฒิ

บ้านเลขที่ : ๙๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานการณ์ของพื้นที่ : พื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับการเกษตร พื้นที่ส่วนใหญ่ น้ำเค็มท่วมถึง

แนวทางการพัฒนา : วางแผนการเพาะปลูก ปลูกพืชในภาชนะยกสูง เลี้ยงปลา

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : น้ำหมักชีวภาพ ปลูกพืชในภาชนะเหลือทิ้ง

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การทำน้ำหมักชีวภาพ

๒. การทำเกษตรปลอดสารเคมี

๓. การทำเกษตรแบบผสมผสาน

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบางชนะ อำเภอมืองสุราษฎร์ธานี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/ กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตร ผสมผสานตำบล บางชนะ	ทำเกษตรแบบ ผสมผสาน	๑	บางชนะ	นายกรัฑา รัตนวุฒิ	๐๙๙-๓๖๕๔๘๗๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

- ไม่มี -

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[] น้ำฝน [] ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [/] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ) แม่น้ำตาปี

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

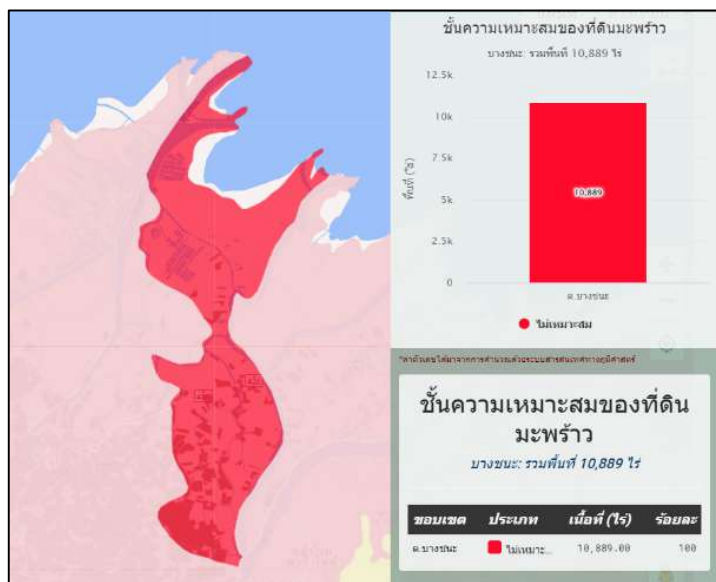
ตำบลบางชนะ มีพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว ตำบลบางชนะ

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
บางชนะ	๐	๐	๐	๑๐๐	๑๐,๘๘๙

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว

ภาพที่ ๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว ตำบลบางชนะ

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกพืช

ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกพืช ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย/ ไร่ (กก)	จำนวนผลผลิต (กก)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว(ไร่)
มะพร้าว	๒๔๙	๑,๕๐๐	๓๗๓,๕๐๐	๒๔๙
ปาล์มน้ำมัน	๕๗๓	๒,๘๐๐	๑,๖๐๔,๔๐๐	๕๗๓

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

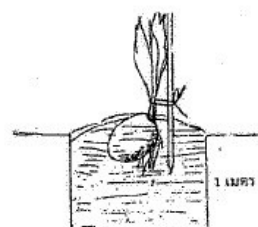
๑. การปลูกมะพร้าว

สามารถวางผังปลูกได้ ๒ แบบ คือ แบบ สี่เหลี่ยมจัตุรัส กับ แบบสามเหลี่ยมด้านเท่า โดยมีระยะปลูก เพื่อให้ได้ผลผลิตเหมาะสมที่สุดขึ้นอยู่กับชนิดของมะพร้าว ดังนี้

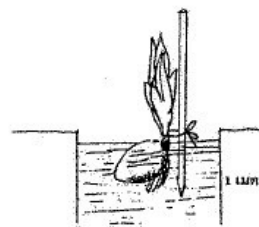
ตารางที่ ๑๑ แสดงระยะการปลูกมะพร้าว

ชนิด พันธุ์	แบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส		แบบสามเหลี่ยมด้านเท่า	
	ระยะปลูก(เมตร) ต้น/แถว	ต้น/ไร่	ระยะปลูก(เมตร) ต้น/ไร่	ต้น/แถว
ต้นเตี้ย	๖x๖	๔๔	๖.๕x๕.๖๓	๔๓
ต้นสูง	๙x๙	๒๐	๙x๗.๘	๒๒
ลูกผสม	๘.๕x๘.๕	๒๒	๘.๕x๗.๓๖	๒๕

วิธีปลูก นำหน่อมะพร้าววางลงในหลุม เอาดินกลบและเหยียบดินข้างๆ ให้แน่น การกลบดินอย่าให้สูงมากนัก เพราะดินจะทับคอกหน่อมะพร้าว ทำให้เจริญเติบโตช้า หลังจากปลูกแล้วเกลี่ยดินปากหลุมให้เรียบร้อยและเอาไม้ปักผูกต้นไว้กับหลักเพื่อกันลมโยก

ภาพแสดงการปลูกมะพร้าวในหลุม
ต้องวางระดับหน่อมะพร้าวให้สูงกว่าหลุมปลูก

ภาพแสดงการปลูกมะพร้าวในหลุม
ต้องวางระดับหน่อมะพร้าวให้ต่ำกว่าหลุมปลูก

ภาพที่ ๙ แสดงการปลูกมะพร้าว

การปลูกมะพร้าวพวกต้นเตี้ยสี่เหลี่ยม หรือแดง ควรมีร่มกันแดดไว้ตอนย้ายปลูกใหม่ๆ เพราะมะพร้าวทั้งสองชนิดไม่ทนทานต่อแดด ใบอาจไหม้ได้เมื่อถูกแดดจัดๆ

๒. การใส่ปุ๋ย

ต้นมะพร้าวที่เริ่มปลูก ควรใส่ตั้งแต่มีอายุ ๖ เดือน หรือใบยอดเริ่มคลี่ออกหลังจากปลูกเป็นต้นไป ใส่ปีละ ๒ ครั้ง ปุ๋ยที่ใส่อาจใช้ได้ทั้งปุ๋ยมูลสัตว์และปุ๋ยเคมี ปุ๋ยมูลสัตว์พวกมูลวัวมูลควาย ควรใส่ต้นละ ๒ ปีบ/ปี มูลเป็ดมูลไก่ควรแบ่งใส่ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑ ปีบ การใส่ปุ๋ยเคมี แบ่งใส่ทุก ๖ เดือน ตอนต้นฝนช่วงเดือนพฤษภาคม หรือมิถุนายน ครั้งที่ ๒ ตอนปลายฝน ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม แล้วแต่ฤดูกาลของแต่ละแห่ง ปุ๋ยเคมีที่แนะนำให้ใช้เป็นปุ๋ยผสมสูตร ๑๓ : ๑๓ : ๒๑ รวมกับปุ๋ยแมกนีเซียมซัลเฟต หรือหินปูนโดโลไมท์ จำนวนปุ๋ยและอายุที่ใช้ดังตาราง

ตารางที่ ๑๒ แสดงอายุมะพร้าวและจำนวนปุ๋ย

อายุมะพร้าว	ปุ๋ยผสม๑๓:๑๓:๒๑	ปุ๋ยแมกนีเซียมซัลเฟต	หรือหินปูนโดโลไมท์
ปี	(กิโลกรัม)	(กรัม)	(กิโลกรัม)
๑	๑	-	-
๒	๒	๒๐๐	๒
๓	๓	๓๐๐	๓
๔ หรือมากกว่า	๔	๕๐๐	๔

สำหรับปุ๋ยแมกนีเซียมซัลเฟตและหินปูนโดโลไมท์ให้ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าใช้หินปูนโดโลไมท์ ให้หว่านก่อนใส่ปุ๋ยอย่างอื่นอย่างน้อย ๑ เดือน

วิธีใส่ปุ๋ย ก่อนใส่ปุ๋ยควรถางโคนต้นให้เตียน แล้วใช้ปุ๋ยโรยตั้งแต่โคนต้นออกมาถึงรัศมี ๑.๕ เมตร โรยรอบต้น และบริเวณใส่ปุ๋ยควรขยายออกไปทุกปี

วิธีใส่ปุ๋ยมูลสัตว์ ให้กับต้นมะพร้าว ควรขุดรางรอบต้นให้ลึกประมาณ ๑๐ เซนติเมตร กว้าง ๑๒ เซนติเมตร ห่างต้น ๑ เมตร เอามูลสัตว์ที่ต้องการใส่ๆ ลงไปในรางที่ขุดแล้วกลบดิน อีกวิธีหนึ่งที่นิยมกัน คือ ขุดเป็นหลุมกว้างประมาณ ๓๐x๓๐x๓๐ เซนติเมตร ที่โคนต้น ห่างจากลำต้น ๑.๕ เมตร ต้นละ ๓ หลุม แล้วใส่ปุ๋ยในหลุมที่ขุด หลุมที่ขุดใส่ปุ๋ยเปลี่ยนที่ทุกปีจนรอบต้น

๓. การดูแลรักษาสวนมะพร้าวที่ออกผลแล้ว

๑. การไถพรวน ไถพรวนระหว่างแถวมะพร้าวไม่ให้ลึกเกินกว่า ๒๐ เซนติเมตร ไถแถวเว้นแถวให้ห่างจากต้นข้างละ ๒ เมตร ไถสลับกันทุก ๒ ปี ตอนปลายฤดูแล้ง รากที่อยู่ผิวดินจะแห้งไม่ดูดอาหาร เมื่อถูกตัดก็จะแตกใหม่เมื่อฝนตก

๒. การขุดคุ้ยระบายน้ำและการรดน้ำในฤดูแล้ง ถ้ามีฝนตกมากและที่ปลูกเป็นที่ลุ่ม น้ำท่วมแปลงปลูก ควรขุดคุ้ยระบายน้ำออกอย่าให้มีน้ำขังในแปลง ถ้าฝนแล้งนานก็จะกระทบต่อการติดดอกออกผล ดังนั้นเมื่อถึงฤดูแล้ง ถ้าที่ใดพอจะหาน้ำรดต้นมะพร้าวได้ ก็จะทำให้มะพร้าวงามดี ออกผลตก ไม่เหี่ยวเฉา น้ำที่รดต้นควรใช้น้ำจัดแต่น้ำทะเลก็สามารถใช้ได้

๓. การควบคุมวัชพืชในสวนมะพร้าว ในพื้นที่แล้งนาน ควรคอยถางหญ้าให้เตียน หรือใช้จอบหมุนตีดินบนหนวดิน อย่าให้ลึกกว่า ๑๐ เซนติเมตร หรือใช้จอบพรวนระหว่างแถวมะพร้าวส่วนบริเวณที่มีฝนตกต้องเก็บหญ้าหรือพืชคลุมไว้ แต่ก็ไม่ให้ขึ้นรกราก จึงควรมีการตัดหญ้าหรือใช้จอบพรวนลาก แต่ไม่กดให้ลึกมากเพื่อให้พืชคลุมดินหรือหญ้านั้นราบลงไปบ้างหรือการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ในมะพร้าวต้นเล็ก ให้ใช้ไกลโฟเสทที่มีส่วนผสม

ของไกลโฟเสทไพโรฟิลาไมน์ ไม่ทำลายใบมะพร้าวแต่จะช่วยให้มะพร้าวเจริญเติบโตดี ส่วนในมะพร้าวที่ตกผลแล้วไม่แนะนำให้ใช้สารกำจัดวัชพืช

๔. พืชคลุมดิน การปลูกพืชคลุมในสวนมะพร้าว เพื่อควบคุมวัชพืชและช่วยรักษาความชื้นในดิน นอกจากนั้นพืชคลุมยังช่วยเพิ่มธาตุอาหารและช่วยปรับปรุงดินในสวนมะพร้าวโดยเฉพาะพืชคลุมที่เป็นพืชตระกูลถั่ว ช่วยเพิ่มธาตุไนโตรเจนพืชคลุมที่นิยมปลูกกันมาก ได้แก่ เพอราเลีย เช่นโทรซีมา และคาโลโปโกเนียม

๕. ปุ๋ยอินทรีย์และพืชสด ปุ๋ยอินทรีย์มีอยู่หลายชนิดด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยคอก เช่น ปุ๋ยมูลวัว มูลไก่ มูลหมู มูลแพะ เป็นต้น และปุ๋ยหมักต่างๆ ปุ๋ยพืชสด เช่น การปลูกพืชตระกูลถั่วระหว่างแถวมะพร้าว เช่น โสน คาร์โลโปโกเนียม เมื่อต้นเริ่มออกดอกตัดเอาไปใส่ในร่อง ในกรณีที่ขุดดินเป็นร่องรอบโคนต้นหรือคลุมต้นมะพร้าว ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยพืชสดช่วยทำให้ดินร่วนซุย เหมาะสำหรับการไถของของราก นอกจากนั้น ธาตุอาหารที่มีอยู่ในอินทรีย์วัตถุยังช่วยทำให้แบคทีเรียในดินทำงานได้ดี ซึ่งแบคทีเรียจะช่วยให้เปลี่ยนธาตุอาหารที่พืชดูดไปใช้ไม่ได้ ให้มาอยู่ในรูปธาตุที่พืชดูดไปเป็นอาหารได้การเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน จึงเป็นประโยชน์ต่อต้นมะพร้าวมาก การเพิ่มอินทรีย์วัตถุทำดังนี้ คือ ใส่ปุ๋ยคอก ชี้ควาย ชี้ไก่ ปุ๋ยขยะ ปุ๋ยหมัก ผังาบมะพร้าวหรือจะปลูกพืชคลุมแล้วไถกลบหรือเลี้ยงสัตว์ในสวนมะพร้าวก็ได้

๔. การตัดทางใบ

จะทำในมะพร้าวอายุไม่เกิน ๓๐ ปี สูงไม่เกิน ๑๒ เมตร มีใบบนต้น ๓๐-๓๖ ทาง ซึ่งทางมะพร้าว ๖-๘ ทาง ที่อยู่ล่างสุดเป็นใบแก่เกินไปและมีประโยชน์น้อยต่อต้นมะพร้าว การตัดทางมะพร้าวที่แก่มากที่สุด ๑๐-๑๒ ทาง จะทำให้ทางมะพร้าวที่ยังอ่อนกว่าได้รับธาตุอาหารและความชื้นมากขึ้น ในพื้นที่ที่มะพร้าวกระทบแล้ง การตัดทางใบมะพร้าวที่แก่ออกจะช่วยให้สงวนน้ำที่มีอยู่จำกัดไว้ให้ทางที่อ่อนกว่าได้ใช้ประโยชน์ ทางมะพร้าวที่แก่มากจะคายน้ำได้เร็วกว่าทางมะพร้าวที่อ่อน การตัดทางที่แก่ออกจะช่วยลดการคายน้ำลงได้ ๒๕-๕๐% ในพื้นที่ที่มีช่วงแล้งนาน ๓-๖ เดือน และมีฝนตกน้อยกว่า ๑๐๐ มิลลิเมตร การตัดทางมะพร้าว พร้อมการเก็บเกี่ยวมะพร้าวจนถึงฤดูแล้ง จะช่วยให้เกิดผลกระทบต่อการติดผลน้อยลง ในกรณีที่เกิดการระบาดของศัตรูมะพร้าวกับทางมะพร้าวที่อยู่ล่างๆที่แก่แล้ว การตัดทางมะพร้าวที่ถูกแมลงทำลาย เป็นการควบคุมด้วยมาตรการทางวิถีกลซึ่งไม่มีผลกระทบต่อกิจกรรมทางสรีรวิทยาของมะพร้าว

๕. การเก็บผลมะพร้าวแก่

ผลมะพร้าวมีอายุตั้งแต่ติดผลถึงผลแก่ ตั้งแต่ ๑๐ เดือนขึ้นไป โดยมะพร้าวแก่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวน้ำภายในผลจะน้อย เมื่อเขย่าจะได้ยินเสียงน้ำโคลน

๖. การเก็บผลมะพร้าวอ่อน

ผลมะพร้าวอ่อนคือผลมะพร้าวที่มีอายุติดผลประมาณ ๑๗๐ - ๒๑๐ วัน ขึ้นอยู่กับความต้องการ เนื้อมะพร้าวของชาวสวนมะพร้าว โดยแบ่งลักษณะเนื้อมะพร้าวได้ ๓ ระดับ คือ

๖.๑ เนื้อมะพร้าวชั้นเดียว จะมีอายุหลังจันทันเปิดประมาณ ๑๗๐ วัน

๖.๒ เนื้อมะพร้าวชั้นครึ่ง จะมีอายุหลังจันทันเปิดประมาณ ๑๘๐-๑๘๕ วัน

๖.๓ เนื้อมะพร้าวสองชั้น จะมีอายุหลังจันทันเปิดประมาณ ๒๐๐-๒๑๐ วัน

๗. ระยะเวลาการเก็บมะพร้าว

สามารถเก็บผลมะพร้าวอ่อนได้ทุก ๒๐ วัน เนื่องจากต้นมะพร้าวที่สมบูรณ์และออกจันทันสม่ำเสมอตลอดจะแทงจันทันทุก ๆ ๒๐ วัน

๘. สาเหตุที่มะพร้าวไม่ติดผลในฤดูฝน

เกิดจากเมื่อดอกตัวผู้แตกออก ละอองเกสรตัวผู้จะฟุ้งกระจายประมาณ ๒-๓ ชั่วโมง ส่วนดอกตัวเมียพร้อมที่จะผสมพันธุ์นาน ๗๓ ชั่วโมง ในช่วงที่ฝนตกชุกก่อให้เกิดการชะล้างละอองเกสรตัวผู้ ประกอบกับแมลงไม่ออกมาหาอาหาร การปฏิสนธิจึงไม่เกิดขึ้น ทำให้หลายมะพร้าวติดผลน้อย ๒-๓ ผล/ทลาย หรือไม่ติดผลเลย

การแก้ปัญหามะพร้าวไม่ติดผล ควรมีการเลี้ยงผึ้งในสวนมะพร้าวเพราะผึ้งจะออกมาหาน้ำหวานจากดอกมะพร้าวในช่วงที่ฝนหยุดตกแล้วนำละอองเกสรตัวผู้ไปผสมกับดอกตัวเมีย ทำให้ผลผลิตมะพร้าวเพิ่มขึ้น ๔๖-๕๖% นอกจากนั้นยังมีแมลงอื่นๆ ที่ช่วยในการผสมเกสร คือ ต่อ แตน มดดำ เป็นต้น

โรคมะพร้าวที่สำคัญ

๑. โรคผลร่วง เกิดเชื้อรา *Phytophthora palmivora* ผลมะพร้าวจะร่วงก่อนกำหนด อายุของมะพร้าวที่ร่วงตั้งแต่ ๓-๙ เดือน ผลมะพร้าวที่เก็บเกี่ยวได้อายุ ๑๒ เดือน ดังนั้นผลมะพร้าวที่ร่วงจึงอ่อนเกินกว่าที่จะนำมาใช้ประโยชน์เป็นมากกับมะพร้าวพันธุ์หลายสีเหลืองต้นเตี้ย

การป้องกันกำจัด สภาพที่จะเกิดโรคผลร่วงระบาด คือ มะพร้าวมีผลตกมาก และฝนตกชุกติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน ให้หมั่นตรวจเช็คผลมะพร้าว โดยวิธีการสุมขึ้นไปดูบนต้น ถ้าพบมะพร้าวที่เป็นโรคให้ตัดออก และนำผลไปเผาทิ้งนอกแปลงมะพร้าวทันที

๒. โรคใบจุด เกิดจากเชื้อรา *Heiminthosporium* sp. ทำความเสียหายให้แก่มะพร้าวในระยะต้นกล้ามากและลูกมาอย่างรวดเร็ว

การป้องกันกำจัด ฉีดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น thiram อัตรา ๕๐ กรัม ต่อน้ำ ๒ ลิตร ผสมยา ลงไป ๑๕ ซีซี ฉีดพ่นทุก ๑๐-๑๔ วัน นอกจากนั้นยังมีโรคอื่นๆ เช่น โรคตาเน่า (bud rot) โรคโคนผุ (stem bleeding) โรคใบจุดสีเทา (grey leaf spot) โรคก้านทางแตก (frond break) โรครากเน่า (root rot) โรคเรื้อนดิน เป็นต้น โรคดังกล่าวนี้แม้ว่าจะพบในแหล่งปลูกมะพร้าว แต่ไม่ทำความเสียหายให้กับมะพร้าวมากนัก

๓. โรคยอดเน่า เกิดจากเชื้อรา *pythium* sp. มักเกิดกับมะพร้าวพันธุ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เช่น พันธุ์หลายสีเหลืองต้นเตี้ย โรคนี้มักพบในระยะต้นกล้าในสภาพที่มีฝนตกชุก และอากาศมีความชื้นสูง

การป้องกันกำจัด ในการย้ายต้นกล้าพยายามอย่าให้หน่อชำ เพราะโรคอาจจะเข้าทำลายได้ง่าย หากพบอาการของโรคในระยะแรกให้ตัดส่วนที่เป็นโรคออก แล้วฉีดพ่นด้วยสารฆ่าเชื้อราที่มีสารประกอบของทองแดง ซึ่งส่วนของต้นกล้าหรือส่วนที่ถูกโรคทำลายให้เผาทำลายให้หมดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดต่อไป

แมลงศัตรูมะพร้าวที่สำคัญ

๑. ด้วงวงมะพร้าว มี ๒ ชนิด คือ ชนิดเล็กและชนิดใหญ่ ด้วงวงชนิดเล็กพบแพร่ระบาดอยู่ทั่วไปของทุกภาคของประเทศ ส่วนชนิดใหญ่พบในแหล่งปลูกมะพร้าวทางภาคใต้ วงจรชีวิตจากไข่จนเป็นตัวเต็มวัยใช้เวลา ๒-๔ เดือน

การป้องกันกำจัด

๑. หมั่นตรวจดูในแปลงมะพร้าว หากเริ่มมีการเข้าทำลายของด้วงวงเป็นจุดแรกและต้นมะพร้าวอยู่ในลักษณะทรุดโทรมมาก ตรวจดูและทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยรวมทั้งจับด้วงวงที่พบทำลายให้หมดสิ้นไปจากสวนมะพร้าว ก่อนที่จะมีการแพร่ลูกหลานต่อไป

๒. การเกิดบาลแผลกับต้นมะพร้าว จะเป็นสิ่งชักจูงให้ด้วงวงเข้ามาทำลายต้นมะพร้าว ซึ่งบาดแผลต่างๆ อาจเกิดจากการเข้าทำลายของด้วงแรด หรือเกิดจากรอยแผลที่สร้างขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ ซึ่งจะเป็นที่อาศัยและขยายพันธุ์ของด้วงวงต่อไป

๓. เมื่อพบว่ามีการระบาดและต้นมะพร้าวถูกทำลายมากควรใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม เช่น คลอร์ไพริฟอสฉีดเข้าลำต้นมะพร้าวโดยใช้สว่านเจาะเป็นรูบริเวณโคนต้นให้ลึกประมาณ ๑๐-๑๕ เซนติเมตร แล้วจึงใช้เข็มฉีดยาที่มีสารฆ่าแมลงเข้มข้นปริมาณ ๑๐-๒๐ ซีซี ฉีดสารฆ่าแมลงเข้าไปในลำต้น หลังจากนั้นใช้ไม้อุดรูที่เจาะนั้นเพื่อป้องกันการเข้าทำลายของด้วงวงและแมลงชนิดอื่นหลังจากหมดฤทธิ์ของสารฆ่าแมลงแล้ว (ปรับปริมาณการใช้สารฆ่าแมลงจะมากน้อยแตกต่างกันตามขนาดของต้นมะพร้าวแต่ไม่เกิน ๓๐ ซีซี)

๒. แมลงดำหนามมะพร้าว เป็นด้วงชนิดหนึ่งลำตัวแบนสีดำ มี ๒ ชนิด คือ *Plesispa reichei* Chapuis พบในแปลงเพราะชำ และ *Brontispa longissima* Gastro ทำลายมะพร้าวในแปลงปลูก แพร่กระจายเข้ามาในประเทศไทยโดยพบบาดรุนแรงใน ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี ชุมพร และนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เนื่องจากมะพร้าวส่วนใหญ่มีลำต้นสูง แมลงดำหนามมะพร้าวทำลายมะพร้าวโดยทั้งตัวเต็มวัยและตัวอ่อนอาศัยอยู่ในใบอ่อนที่ยังไม่คลี่ของมะพร้าวและทะกินผิวใบ แมลงดำหนามเพศเมีย เมื่อได้รับการผสมพันธุ์แล้วจะวางไข่เป็นฟองเดี่ยว หรือเป็นกลุ่มกลุ่มละ ๒-๕ ฟอง ระยะไข่ ๒-๖ วัน เมื่อเลี้ยงด้วยใบอ่อนมะพร้าว ระยะหนอน ๒๓-๓๔ วัน มีการลอกคราบ ๔-๕ ครั้ง ระยะดักแด้ ๒-๗ วัน ตัวเต็มวัยเพศเมียมีอายุ ๑๓-๑๓๔ วัน เพศผู้มีอายุ ๒๑-๑๑๐ วัน

การป้องกันกำจัด

การฉีดพ่นสารเคมีฆ่าแมลง เพื่อควบคุมแมลงดำหนามมะพร้าวทำได้ยากและไม่ปลอดภัยต่อเกษตรกรและสภาพแวดล้อม กรมวิชาการเกษตรจึงนำเข้าแตนเบียนหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว ชื่อ *Asecodes hispinarum* จากเวียดนามเข้ามาใช้ควบคุมโดยชีววิธี โดยความช่วยเหลือจากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ และมหาวิทยาลัย ลงนามในประเทศเวียดนาม ใบมะพร้าวเมื่อถูกทำลายเมื่อใบคลี่กางออกจะมีสีน้ำตาลอ่อน หากใบมะพร้าวถูกทำลายติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้ยอดมะพร้าวมีสีน้ำตาล เมื่อมองไกลๆ จะเห็นเป็นสีขาวโพลน ชาวบ้านเรียกว่า “มะพร้าวหัวหงอก” นอกจากนั้น ยังมีแตนเบียนที่เบียนดักแด้ของแมลงดำหนาม ชื่อ *Tetratichus brontispae* ในช่วงฤดูร้อนได้ดี ซึ่งเป็นแตนเบียนที่พบในประเทศไทย

แตนเบียนหนอนแมลงดำหนามมะพร้าวเป็นแตนเบียนขนาดเล็กจัดอยู่ในวงศ์ Eulophidae ลำตัวยาว ๐.๕-๐.๗ มิลลิเมตร มีปีกใส ๒ คู่ การทำลายเกิดจากการใช้อวัยวะวางไข่แทงเข้าไปวางไข่ในลำตัวหนอนแมลงดำหนามไข่ฟักเป็นตัวหนอน ตัวหนอนจะดูดกินของเหลวภายในลำตัวหนอนแมลงดำหนาม ทำให้แมลงดำหนามมะพร้าวเคลื่อนไหวช้า กินอาหารน้อยลงและตายในที่สุด จึงต้องเพราะเลี้ยงแตนเบียนเป็นปริมาณมากและนำปล่อยในสวนมะพร้าว

๓. หนอนหัวดำมะพร้าว

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Opisina arenosella* Walker (Lepidoptera: Oecophoridae) มีชื่อสามัญภาษาอังกฤษว่า coconut black-headed caterpillar ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน ขนาดลำตัววัดจากหัวถึงปลายท้องยาวประมาณ ๑-๑.๒ เซนติเมตร ลำตัวแบน ขอบเกาะนั่งแบนตัวติดผิวพื้นที่เกาะ เวลากลางวันจะเกาะนั่งหลบอยู่ใต้ใบมะพร้าว หรือในที่ร่ม เริ่มวางไข่ ๓ วัน หลังออกจากดักแด้ และวางไข่ทุกวัน ติดต่อกันไป ๔-๖ วัน จะวางไข่ตัวละ ๑๕๗-๔๙๐ ฟอง ระยะไข่ ๕-๖ วัน ระยะหนอน ๓๒-๔๘ วัน มีการลอกคราบ ๖-๑๐ ครั้ง ระยะดักแด้ ๙-๑๑ วัน ตัวเต็มวัยผีเสื้อมีอายุ ๕-๑๔ วัน ตัวหนอนเมื่อฟักออกจากไข่ใหม่ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๑-๒ วัน ก่อนจะย้ายไปกัดกินใบมะพร้าว มักจะพบหนอนหลายขนาดกัดกินอยู่ในใบมะพร้าวใบเดียวกัน ตัวหนอนจะสร้างใยผสมกับมูลสร้างเป็นอุโมงค์ยาวคดเคี้ยวทางเดินของปลวก คลุมเส้นทางที่หนอนทะกินผิวใบ ยาวตามทางใบมะพร้าว และอาศัยภายในอุโมงค์ที่สร้างขึ้น การทำลายส่วนใหญ่พบบนใบแก่ ใบที่ถูกทำลายจะมีลักษณะแห้งเป็นสีน้ำตาล ตัวหนอนจะสร้างใยดึงใบย่อยให้ติดกันเป็นแพ

การป้องกันกำจัด

๑. ตัดและเผาใบที่ถูกทำลาย

การควบคุมโดยชีววิธี โดยใช้ชีวภัณฑ์ บีที อัตรา ๘๐ กรัม ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นต้นละ ๓-๕ ลิตร ขึ้นกับขนาดทรงพุ่มละเครื่องพ่น พ่น ๓ ครั้งติดต่อกัน ห่างกันครั้งละ ๗-๑๐ วัน

ตารางที่ ๑๓ แสดงปฏิทินการจัดการสวนมะพร้าว

การปฏิบัติ	เดือนที่ปฏิบัติ											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ตัดหญ้า ดูแลตัดหญ้าไม่ให้สวนรก โดยเฉพาะรอบโคนต้นรัศมี ประมาณ ๑.๕ เมตร ก่อนการใส่ปุ๋ย		✓				✓				✓		
ใส่ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยผสมสูตร ๑๓ : ๑๓ : ๒๑ ตันละ ๒ กิโลกรัม รวมกับปุ๋ยแมกนีเซียมซัลเฟต ตันละ ๒๕๐ กรัมหรือหินปูนโดโลไมท์ ๒ กิโลกรัม (สำหรับปุ๋ย แมกนีเซียมซัลเฟตและ หินปูนโดโลไมท์ ให้ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าใช้หินปูนโดโลไมท์ ให้หว่านก่อนใส่ปุ๋ยอย่างอื่น อย่างน้อย ๑ เดือน)			✓					✓				
ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือ ปุ๋ยหมัก					✓							
ป้องกันกำจัดศัตรูพืช - ระวังการเข้าทำลายของแมลงดำหนาม และ หนอนหัวดำมะพร้าว หากพบการเข้าทำลาย ให้ปล่อยแตนเบียน หากระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมี emamectin benzoate ๑.๙๒% EC ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ ซีซี/ต้น - รักษาบริเวณสวนให้สะอาดไม่ให้มี กองเศษวัสดุที่เป็นแหล่งวางไข่ของ ด้วงแรด - ระวังการเข้าทำลายของหนอนร่าน หากพบการระบาดเล็กน้อยให้จับหนอนและดักแด้ทำลาย หากพบการระบาดรุนแรงให้ฉีดพ่นด้วย คาร์บาริล ผงละลายน้ำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
				✓						✓	✓	✓

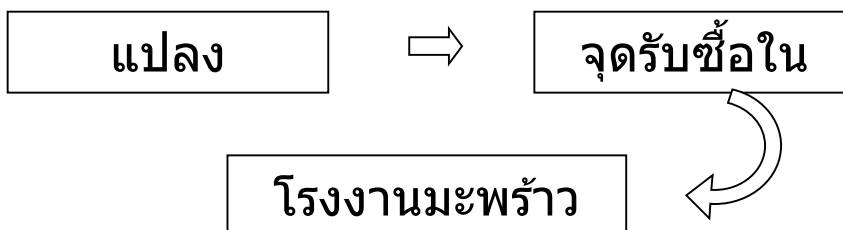
๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๑๔ แสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าว ปี ๒๕๖๘ ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ต้นทุน/ไร่		รายรับ/ไร่	
รายการ	เงิน	รายการ	เงิน
๑. ค่าต้นพันธุ์	๖๐๐	ผลผลิต ๑,๕๐๐ กก/ไร่	
๒. ค่าปุ๋ย	๑,๗๐๐	ราคาในท้องถิ่น ๖ บาท/กก	
๓. ค่าแรงงาน	๓,๐๐๐	มูลค่า ๙,๐๐๐ บาท/ไร่	
- ปลุก/ดูแลรักษา/เก็บเกี่ยว			
๔. ค่าสารเคมี	๐		
๕. ค่าน้ำมัน	๐		
๖.....			
รวม	๕,๓๐๐	รวม	๓,๗๐๐
หมายเหตุ รายได้ - ต้นทุน = กำไร			

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

แหล่งรับซื้อผลผลิตมะพร้าวในพื้นที่ ตำบลบางชนะ มีจำนวน ๓ จุด ปริมาณการรับซื้อ ๒๕๐,๐๐๐ ผล โดยวิธีตลาด การนำผลผลิตไปใช้ (บริโภคใน,ทำพันธุ์,ส่งเข้าโรงงาน)

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิธีการตลาดมะพร้าว ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘)

ปริมาณความถี่ผลผลิตรวม (Demand) /รวมปริมาณความต้องการผลผลิต ๗๕๐,๐๐๐ ผล

๑.๗ เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบางชนะ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิต จำนวน ๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น

เป็นต้นแบบในด้านการผลิตน้ำหมักชีวภาพ คือ นางเพลินตา วงศ์กรต หมู่ ๒ ตำบลบางชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้ามะพร้าว ตำบลบางชนะ อำเภอมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	เป็นพื้นที่ปลูกมะพร้าวรายย่อย กระจายตัวตามสวนครัวเรือน พึ่งพาน้ำฝนและคลองธรรมชาติ	มีพ่อค้าคนกลางรับซื้อตามสวน แปรรูปเบื้องต้น (ปอก/ผ่า)	จำหน่ายในตลาดท้องถิ่น ตลาดสด โรงงานแปรรูป และผู้บริโภคทั่วไป
	ปัญหา Pain point	ระบบน้ำไม่สม่ำเสมอ ถนนสวนบางจุดเข้าถึงยาก	จุดรวบรวมไม่เป็นศูนย์กลาง ต้นทุนขนส่งสูง	ช่องทางตลาดจำกัด ราคาผันผวน
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	GIS แผนที่แปลงปลูก, แอปพยากรณ์อากาศ, ระบบจัดการน้ำอัจฉริยะ	ระบบจัดการโลจิสติกส์ (Route planning), ศูนย์รวบรวมดิจิทัล	E-Marketplace เกษตร, ระบบติดตามการขนส่ง (Tracking)
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรสูงอายุ ใช้ประสบการณ์เป็นหลัก	พ่อค้าคนกลางรายย่อยใช้แรงงานคน	ผู้บริโภคต้องการสินค้ามาตรฐานและปลอดภัย
	ปัญหา Pain point	ขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและมาตรฐาน GAP	ขาดทักษะการจัดการและเทคโนโลยี	ขาดความเชื่อมั่นแหล่งที่มา
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	แอปให้ความรู้เกษตรกร (e-Extension), Line OA กลุ่มเกษตรกร	ระบบบริหารจัดการคลังสินค้า, POS	QR Traceability แสดงแหล่งที่มาและกระบวนการผลิต
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	มะพร้าวผลสด คุณภาพไม่สม่ำเสมอ	แปรรูปขั้นต้น เช่น มะพร้าวปอก	จำหน่ายเป็นผลสดและวัตถุดิบ
	ปัญหา Pain point	ขนาดและอายุผลไม่เท่ากัน	การสูญเสียระหว่างขนส่งและจัดเก็บ	มูลค่าเพิ่มต่ำ แข่งขันด้านราคา
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ระบบคัดเกรดผลผลิตอัตโนมัติ	เทคโนโลยีแปรรูปเพิ่มมูลค่า (น้ำมะพร้าว/กะทิ)	E-commerce, แพลตฟอร์ม B2B, Branding สินค้าชุมชน

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการการผลิตมะพร้าวคุณภาพตำบลบางชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาการผลิตมะพร้าวคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรตำบลบางชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาและยกระดับภาคการเกษตรสู่ความยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๔. หลักการและเหตุผล	ตำบลบางชนะเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกมะพร้าวเป็นอาชีพหลักของเกษตรกร แต่ยังประสบปัญหาด้านคุณภาพผลผลิตที่ไม่สม่ำเสมอ ต้นทุนการผลิตสูง การพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง และขาดการแปรรูปเพิ่มมูลค่า โครงการนี้จึงมุ่งพัฒนากระบวนการผลิตมะพร้าวให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ และเชื่อมโยงตลาด เพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนให้แก่เกษตรกรในพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตมะพร้าวในพื้นที่ ๒) เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้ามะพร้าวด้วยการแปรรูปและการตลาดสมัยใหม่ ๓) เพื่อเพิ่มรายได้และเสริมความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย - ผลผลิตมะพร้าวที่ผ่านการคัดเกรดมาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ - รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ตำบลบางชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	๑) อบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตมะพร้าวคุณภาพและการจัดการสวน ๒) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร ๓) พัฒนาการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ ๔) เชื่อมโยงตลาดและช่องทางการจำหน่าย
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: องค์การบริหารส่วนตำบลบางชนะ กลุ่มเกษตรกร หน่วยงานภาคเอกชน

๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๓ ปี (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ – กันยายน พ.ศ. ๒๕๗๒)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณรวม ๑๐๐,๐๐๐ บาท (งบประมาณจังหวัด/งบสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)
๑๒. ผลผลิต (Output)	- เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการผลิตมะพร้าว - ได้ผลผลิตมะพร้าวคุณภาพตามมาตรฐาน - เกิดผลิตภัณฑ์มะพร้าวแปรรูปของชุมชน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความมั่นคงในอาชีพ - ชุมชนมีศักยภาพในการผลิตและจำหน่ายสินค้ามะพร้าวอย่างยั่งยืน - เศรษฐกิจฐานรากของตำบลบางชนะเข้มแข็งขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการพัฒนาการผลิตมะพร้าวคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ตำบลบางชนะ อำเภอมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	เพื่อพัฒนาระบบห่วงโซ่อุปทานมะพร้าวให้มีประสิทธิภาพตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ	จัดอบรมเกษตรกรด้าน Smart Farm และการใช้แอปพลิเคชันเกษตร จัดตั้งศูนย์รวบรวมและคัดแยกมะพร้าวต้นแบบ พัฒนาระบบฐานข้อมูลแปลงเกษตรและระบบ Traceability (QR Code) สนับสนุนอุปกรณ์ IoT สำหรับตรวจวัดสภาพแวดล้อมในสวน เชื่อมโยงตลาดออนไลน์ และระบบโลจิสติกส์ ติดตามและประเมินผลโครงการ	เกษตรกรได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีการเกษตร/มีเครือข่ายตลาดมะพร้าวออนไลน์ในพื้นที่	มีระบบฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้า	เกิดศูนย์คัดแยกและรวบรวมมะพร้าวต้นแบบ ๑ แห่ง	๑๐๐,๐๐๐ บาท	ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๒

บรรณานุกรม

- สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
 สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
 สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.) ระบบฐานข้อมูลเกษตรกร ประจำปี ๒๕๖๘.
 สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.) รายงานภาวะการณ์ผลผลิตพืช ประจำปี ๒๕๖๘.
 สำนักงานทะเบียนและบัตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
 แผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลบางชนะ ประจำปี ๒๕๖๘-๒๕๗๐
 แผนพัฒนาอำเภอ ๕ ปี. (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ.๒๕๖๘. อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี.
 จังหวัดสุราษฎร์ธานี.
 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกพืช : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘.